

James Bohn: Co když Západ nedokáže obnovit Ukrajinu?

infokuryr.cz/n/2023/03/03/james-bohn-co-kdyz-zapad-nedokaze-obnovit-ukrajinu

kuryr

3. března 2023

Dvacetileté americké angažmá v Iráku a Afghánistánu ukázalo, že budování národa je často dražší, náchylnější k neúspěchu a méně politicky populární, než se původně předpokládalo. Zpráva amerického ministerstva zahraničí Afghan Stabilisation Assistance Review uznala potíže s budováním národa a poznamenala, že americká veřejnost nemá v budoucnu chuť na podobné podniky. Dnes, necelé dva roky po odchodu z Afghánistánu, však Spojené státy a jejich evropsští spojenci čelí projektu budování státu, který je dražší a přinejmenším stejně velký jako projekty posledních dvou desetiletí.

Pokračování dlouhé války NATO hrozí, že zatlačí Ukrajinu za bod zlomu, ze kterého se ukrajinská ekonomika už nikdy nevzpamatuje. Oživit ukrajinskou ekonomiku by bylo obtížné, i kdyby válka skončila v roce 2022. Pokračování bojů a zavádění ničivějších a smrtelnějších západních zbraní hrozí, že se Ukrajina stane trvalým ekonomickým vazalským státem Spojených států a EU.

Dokonce i agresivní korporace Rand při zkoumání nákladů a přínosů dlouhé války uznala kompromis mezi pokračujícím bojem a dodatečnými náklady a obtížemi oživení ukrajinské ekonomiky v poválečném období.

Stávající odhady nákladů na rekonstrukci jsou obrovské. Plán národní obnovy předložený Národní radou pro obnovu Ukrajiny v červenci 2022 vyčíslil náklady na 750 miliard dolarů. V lednu 2023 ukrajinský prezident Zelenskyj vyčíslil náklady na obnovu Ukrajiny na 1 bilion dolarů. Tyto odhady jsou mnohonásobně vyšší než 150 miliard dolarů, které Západ dosud vyčlenil na všechny formy pomoci. Jsou také pětikrát nebo více větší než Marshallův plán po druhé světové válce, což je 150–160 miliard dolarů v dnešních dolarech, a 145 miliard dolarů, které americká vláda vydala na obnovu Afghánistánu.

Dosavadní odhady výrazně podhodnocují skutečné náklady na rekonstrukci. Podceňování nákladů a zveličování přínosů usnadňuje dárcovským zemím, veřejnosti a nevládním organizacím zapojení do programů obnovy. Udržování nízkých nákladů také usnadňuje samoúčelným byrokratům získat souhlas jejich úřadů. Zpráva zvláštního generálního inspektora pro obnovu Afghánistánu zjistila, že americké asistenční programy běžně podceňují čas a zdroje potřebné pro projekty a upřednostňují politické preference před realisticky dosažitelnými cíli.

Kromě nákladů se musí rekonstrukční úsilí vyrovnat také s klesající demografií Ukrajiny, její stárnoucí průmyslovou základnou a omezenou schopností EU provádět nebo monitorovat strukturální reformy.

celonárodní setkání

přijďte podpořit

ČESKO PROTI BÍDĚ

11. 3. 2023 / 14.00 hod.

VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ

vypraví

**LIBUŠKA KALČAL - předseda PRO / JANA ZVYOTER KAMPLOVÁ - senátorka
VIBLÁK - blogger / a mnozí další**

Ukrajíně chybí nejdůležitější prvek pro její hospodářské oživení: mladí lidé. Přestavba je hodně práce a klíčová je mladá populace ochotná investovat do budoucnosti země. Jedním z důvodů rychlého hospodářského oživení Německa a Japonska po druhé světové válce je, že obě země měly mladé obyvatelstvo. V roce 1950 bylo 46 procent německé populace mladší 30 let (oproti dnešním 39 procentům ve Spojených státech). Rostoucí pracovní síla umožnila expanzi průmyslové výroby a exportu a zároveň byla přebudována infrastruktura. Devizové příjmy z exportu umožnily Západnímu Německu samofinancovat své úsilí o obnovu bez další pomoci.

Po druhé světové válce bylo Japonsko ještě mladší než Německo. Navzdory obrovským ztrátám během války vzrostla japonská populace mezi lety 1940 a 1950 o 10 milionů. V roce 1950 bylo 63 procent japonské populace mladší 30 let.

Naproti tomu předválečná Ukrajina se rychle stávala národem důchodců. Populace Ukrajiny v produktivním věku dosáhla vrcholu v roce 1992 a do roku 2021 klesla o 5 milionů. Ukrajinská porodnost po rozpadu Sovětského svazu prudce klesla a klesla z 13 promile v roce 1990 na 8 v roce 2000. Před válkou bylo pouze 31 procent ukrajinské populace ve věku 30 nebo méně let.

Válka urychlila demografický pokles Ukrajiny. Ukrajínští uprchlíci bývají mladší než běžná populace. Průzkum mezi ukrajinskými uprchlíky, který provedla německá vláda, zjistil, že jen třetina má v úmyslu vrátit se na Ukrajinu bezprostředně po skončení války. Jakmile Ukrajina zruší zákaz cestování pro muže ve věku od 18 do 60 let, mnozí opustí zemi, aby se připojili k rodině a přátelům, našli si práci nebo se vyhnuli riziku, že budou povoláni do vojenské služby, pokud se válka obnoví.

Ukrajinská předválečná ekonomika uvízla v sovětské éře. Největším vývozem země byly komodity: zemědělské produkty, kovy a nerosty. Existuje velký rozpor mezi strukturou stávající ukrajinské ekonomiky a strukturou předpokládanou v plánech obnovy. Národní plán obnovy počítá se zelenou ekonomikou v souladu se Zelenou dohodou EU a rozšířením odvětví informačních technologií. Tyto body mohou být zajímavé pro uši potenciálních dárcovských zemí a nevládních organizací. Taková transformace by však vyžadovala nejen vytvoření nových průmyslových odvětví, ale také zrušení velké části stávající průmyslové základny Ukrajiny. Ekonomika Ukrajiny je velmi energeticky náročná. Podle Mezinárodní energetické agentury spotřebovala Ukrajina před válkou více energie na dolar HDP (v paritě kupní síly) než kterákoli jiná evropská země. Plány na rozvoj

znalostního průmyslu narážejí na ukrajinskou demografii. Znalostní pracovníci bývají mladí a přizpůsobiví. Ukrajinská pracovní síla stárne a zmenšuje se.

A konečně, plány musí brát v úvahu obtíže spojené s budováním národa. Mírně řečeno, dosavadní úsilí zdaleka zaostává za očekáváním. Úsilí o obnovu Afghánistánu začalo s velkými nadějemi. Nakonec i George W. Bush ve svých memoárech Decision Points připustil, že budování národa „se ukázalo ještě více skličující, než jsem očekával“.

Neschopnost EU oživit řeckou ekonomiku po dluhové krizi země by měla dát západním lídrům pauzu. Oživení Řecka mělo být každopádně mnohem snazší úkol, než kterému čelily EU a USA na Ukrajině. Na rozdíl od Ukrajiny je Řecko pro EU známé území. Řecko je členem EU od roku 1981. Výše pomoci Řecku byla dosti omezená. Řecko potřebovalo pouze finanční podporu a institucionální reformy, ale žádnou novou infrastrukturu. V době dluhové krize byla řecká infrastruktura nejen nedotčená, ale také z velké části nová.

Přes několik kol finanční podpory od roku 2010 a dvanáct let dohledu EU je řecká ekonomika stále nedostatečně rozvinutá. Produktivita práce v posledním desetiletí stagnovala. Poměr veřejného dluhu Řecka k HDP se od krize zvýšil o 50 procentních bodů. Nezaměstnanost mladých se pohybuje kolem 30 procent. Existuje jen málo důkazů o tom, že by se řecká ekonomika stala konkurenceschopnější. Fraser Institute zařadil Řecko v roce 2010 na 63. místo mezi národy světa. Ve své nejnovější zprávě se Řecko umístilo na 85. místě.

Rozsáhlá korupce je hlavní překážkou ekonomického rozvoje Ukrajiny. Řecká zkušenost ukazuje, že schopnost EU bojovat proti korupci v praxi je omezená. Korupce je v Řecku stále velkým

problémem. Průzkum Evropské komise z roku 2022 zjistil, že 98 procent řeckých respondentů věří, že v jejich zemi bují korupce – což je nejvyšší procento ze všech zemí EU.

Vzhledem k obtížné demografii Ukrajiny, jejímu hospodářství ze sovětské éry a výsledkům EU v oblasti strukturálních reforem by bylo oživení ukrajinského hospodářství náročné i za těch nejlepších okolností. Další bitvy způsobí, že oživení bude ještě obtížnější a nákladnější.

Snem neoconů pro Ukrajinu je, že bude sloužit jako východní hráz NATO proti údajným ruským expanzivním tendencím. Uskutečnění tohoto snu bude vyžadovat poválečné oživení ekonomiky země.

Další eskalace války dále zdecimuje infrastrukturu země a ztíží obnovu, protože obětí války se stane velké množství mladých Ukrajinců, kteří mohli investovat své životy do obnovy země. Čím déle se válka protahuje, tím je pravděpodobnější, že poválečná Ukrajina nebude nezávislým národem, ale bude dlouhodobě závislá na Západě, pokud jde o vojenskou a ekonomickou pomoc, kterou potřebuje k přežití.

Západní vůdci potřebují vysvětlit své veřejnosti zjevné kompromisy mezi sledováním vojenských cílů NATO, kupř. B. posunutí Ruska zpět na hranice před rokem 2014 a zvýšená pravděpodobnost, že dosažení těchto cílů znemožní opětovné sjednocení Ukrajiny po skončení střelby.

ZDROJ

PRO

PRÁVO RESPEKT ODBORNOST

Sdílet: